

54. khet matom a-fxaru. x va ru, lut neifn
 Euv. tar to gfn
 55. vu. lo vje. zn xi. dani f. l. st hi. r
 56. je. ra po. en ze. ni f. l. we. t // sta. nap. atn //
 57. da zwa. l. t stu. d. in do. p. s. xa. w
 58. Iⁿ mye. t i. r st nox to ka. w f. r. to lo. mba. f. n
 59. di kje. r s. x. ft. (a) kle. r. li. r. x. t. x.
 60. h. x. i. t. ru. r. k. me. t. s. tje. t. fa. n. tje. r. t
 61. Iⁿ ta. r. i. t. kwa. ma. gaeli. hi. r. z. a. i. no. r
 ke. r. m. i. r. s
 62. da pu. tar ze. r. da. dos. hi. r. vul. mak. t. is
 63. ga. xi. ma. wael. ma. r. ga. xi. t. ni. r. k. s
 64. da zwa. l. ma. z. l. s. g. d. t. r. x. ko. m.
 65. gu. r. da. va. nd. r. x. ni. me. r. to. k. d. t. n. sp. f. l. n
 66. e. to. zae. li. z. k. xe. r. a. ke. i. s.
 67. x. na. mo. r. t. f. r. i. s. k. p. s. t. - x. r. f. l. x. i. n. t. a. r. me. r.
 st. l. r. a.
 68. t. i. s. na. wa. r. ma. da. x. we. r. st. E. r. n. t. i. s. na.
 xa. x. t. n. d. l. v. t.
 69. da. r. me. r. na. r. loe. r. t. s. be. r. r. v. u. r. t. s
 70. do. s. d. r. x. p. r. o. f. be. r. st. Iⁿ da. me. r. l. r. p. o. t.
 71. z. l. wa. i. da. r. to. fa. r. k. t. f. r. z. na. m. b. r. i. f. b. r. u. r. x. t.
 72. khet m. pa. i. n. a. m. n. h. x. i. t.
 73. I. l. ka. r. n. me. r. x. i. r. n. dw. x. l. z. a. m. i. n. s. n.
 u. r. m. g. d. n.
 74. no. t. i. x. o. f. t. a. r. i. spa. r. no. ma. r. t. p. e. r. t. Iⁿ da.
 ni. f. ka. r.
 75. khet m. a. b. i. j. s. koets. a. l. va. r. v. e. d. i. nu. r. n.
 76. da. z. o. n. va. r. n. da. koen. i. k. i. z. o. k. s. v. l. d. o. t.
 x. o. we. r. st.
 77. w. i. t. a. g. i. n. a. bo. x. m. d. r. w. o. e. n.
 78. di. ru. r. z. n. h. e. r. ma. la. r. n. s. do. r. z. s
 79. f. k. x. o. l. y. r. f. o. r. g. i. t. w. o. t. a. r. f.
 80. t. h. e. r. na. r. wa. r. s. du. r. t. i. d. a. s. t. k. v. s. t. n.
 du. r. p. m.
 81. z. o. n. u. r. r. o. n. E. r. n. z. o. n. u. r. g. a. lu. r. p. o. n.
 82. h. o. r. d. o. x. t. o. r. f. m. a. x. i. k. o. n. - i. l. s. me. r. a. koet. f. j. o. n. a.

da. bo. n. b. r. e. r. m. b. i. x. o. r. s. p. l. n.
 83. do. i. x. d. r. s. p. o. e. t. a. e. l. i. r.
 84. h. x. i. z. e. l. t. a. x. o. r. s. t. r. o. t. n. o. g. a. l. o. p. n.
 85. t. f. o. l. i. k. s. u. x. t. ni. a. n. d. a. r. s. a. s. x. e. l. d. E. r. n.
 r. a. i. k. d. u. r. m.
 86. d. a. r. a. m. o. n. d. i. s. d. r. y. r. x. f. a. r. n. d. i. n. d. o. e. s. t.
 87. di. r. w. e. x. l. o. e. p. t. k. r. u. t. o. m. - t. i. s. n. a. u. r. m. w. e. l. x.
 l. a. s. t. o. r.
 88. i. k. s. x. t. f. o. r. da. k. l. a. r. n. i. d. n. t. r. u. t. o. m. l. j. s.
 89. d. i. m. b. u. r. k. i. r. s. x. o. s. t. a. r. v. o. r. a. n. o. r. k. o. e. s. t. E. r. n.
 to. s. l. i. r.
 90. z. a. l. i. r. wa. r. s. k. o. e. t. E. r. n. g. u. r. t.
 91. Iⁿ da. lo. m. l. i. e. l. s. t. e. b. e. s. t.
 92. na. i. x. l. t. o. r. m. y. r. e. t. x. u. r. t. k. l. n. a. m. i. z. o.
 93. x. y. r. i. s. na. m. a. n. o. n. k. u. r. t.
 94. k. w. e. t. ni. w. u. r. o. m. y. t. x. o. z. y. r. o.
 95. na. k. u. r. l. i. d. k. e. l. d. o. r. i. s. x. u. r. t. f. a. t. l. i. r.
 96. f. k. m. o. s. s. o. m. b. l. u. t. e. t. r. i. n. v. a. t. o. v. o. r. s. t. e. r. e. l. a. n.
 97. f. k. m. u. r. t. j. i. t. s. t. f. u. r. j. o. r. Iⁿ da. s. t. a. l. d. y. n.
 98. m. d. m. b. r. y. r. z. wa. r. s. m. y. r. x.
 99. da. m. e. l. k. r. b. u. r. z. m. a. k. t. na. g. r. u. r. t. n. t. u. i. r.
 100. da. r. b. o. t. o. r. m. e. l. i. k. i. z. d. a. n. E. r. n. x. u. r. o. f. x. y. r.
 s. t. y. r. t. o. m. a. r. me. r. t. r. x.
 101. m. a. x. u. f. n. o. f. x. a. i. n. - di. r. p. l. t. w. e. r. l. k. l. n. o.
 v. l. d. u. r. n. u. r. p. o. n. f. i. r.
 102. da. r. s. na. p. i. n. t. o. g. a. - sekuur niet gebr. - na.
 p. r. o. s. i. z. o. - da. r. s. f. a. i. n. w. e. r. t. k.
 103. h. x. i. k. o. m. t. f. a. t. x. a. l. i. v. a. g. i. r. na. m. a. n. y. r. t. z.
 l. v. t.
 104. Iⁿ i. t. a. l. j. s. x. e. l. n. b. e. r. z. g. a. di. v. y. r. o. f. v. i. r.
 s. p. a. w. o.
 105. d. o. e. r. v. d. a. g. e. l. d. o. r. u. r. f. e. da. w. a. n.
 106. Iⁿ m. b. u. r. m. h. e. r. m. a. x. o. r. s. t. i. k. f. a. r. n. d. a.
 b. r. n. x. o. v. e. l. i. t.
 107. g. a. m. u. r. t. o. s. f. o. r. l. n. i. s. k. o. m. a. k. p. r. z. n.
 108. a. i. s. f. a. t. l. p. v. d. g. a. k. a. m. e. r. j. o. n. g. u. r. j. b. o. e. s. x. e. l. t.
 109. di. d. o. r. i. z. o. e. t. b. y. r. n. h. e. i. t. x. o. m. a. k. t.

110. ʒⁿ gəbrɛ.ɪ.ɪt wɑ.ɪf muɾɛt kɪnənu.ʒⁿ
 111. kɛɾm hi:ɾ gru.ɪ ʒəru.ɪt məɾ twɑ.ɪ ʒɪɾ
 guɾɪ ʒu.t
 112. dɪm brɑ.wəɾ ʒe.ɾ dɑ.tnɔx tə di:ɾ wɑ.ɪs fə
 tə bɑ.wⁿ
 113. bɑ.ɪʒ - ɪk bɑ.k - gɑ.ɪ bɑ.kt - a.ɪ bɑ.kt -
 bɑ.kti - wɑ.ɪli bɑ.ɪʒ - ɪk bɑ.ɪn - gə.ɪ bɑ.ɪn -
 kɑ.ɪ bɑ.ɪn - wɑ.ɪli bɑ.ɪn - wɑ.ɪli hɛ.ɾ mɪ
 gəbɑ.ɪʒ
 114. bi.ɾ jən - ɪk bi.ɾ j - gə.ɪ bi.ɾ t - hɛ.ɪ bi.ɾ t -
 wɑ.ɪli bi.ɾ t - bi.ɾ jə wɑ.ɪli - ɪk bɑ.ɪ f - ɪk
 hɛ.ɾ m gəbɑ.ɪn - bɑ.ɪ ʒə.ɪ li tək
 115. tɪx ə klɑ.ɪn məɾ ə fɑ.ɪn
 116. gə kɔ.ɾ nt hi.ɪ ə.ɾə kɪ.ɪ gən uɾ p dɪ mɛ t
 117. əje. ʒə.ɾe. dɑ.ɪji uɾ p mɑ.ɪ ʒɑ.ɪ l dɛ.ɪ jⁿ
 118. də mɑ.ɪ t se.ɾ a.ɪ s dɑ.ɪ ji gə.ɪ a.ɪ k hu.ɪ j
 119. dər wu.ɾə vɑ.ɪ f pɾɑ.ɪ ʒⁿ
 120. ʒⁿ dər di.ɾ t ə.ɾə m bɑ.ɪ m lɪ.ɪn vɔ.ɪ l jə.ɪ l s
 121. tɪ wu.ɾə ʒɑ.ɪ l gə.ɪ ʒo.ɪ n - tso.ɪ dɑ.ɪ l
 122. tɔ.ɪ f ɪ.ɪ n ɔ.ɪ ɪ.ɪ n - tɪ s nɔ.ɪ m ə.ɪ ɪ.ɪ t
 ʒə.ɪ.ɪ t
 123. mɑ.ɪ jən ɛ.ɪ s mɑ.ɪ ʒə.ɪ m ɛ.ɪ n dɑ.ɪ s vɑ.ɪ n ʒⁿ
 a.ɪ
 124. dɑ.ɪ bjoemⁿ ʒɑ.ɪ l də mu.ɪ jə.ɪ a.ɪ k.ɪ n ə
 wɑ.ɪ s n
 125. də pə.ɪ stut^ɪ e.ɾ ʒu.ɪ jə wɑ.ɪ n
 126. ʒə.ɪ a.ɪ w hu.ɪ.ɪ s ɪ.ɪ ɾ a.ɪ f ʒə.ɪ bɑ.ɪ n t

127. tɪ mɛ.ɪ l^ə k ʒpə.ɪ t ɔ.ɪ jə vɑ.ɪ n də ku.ɪ j
 128. də kə.ɪ stəɾ lə.ɪ t fə də kroes n || də pɾ.ɪ sɛ.ɪ s ||
 129. də bɛ.ɪ rɪ s fɑ.ɪ n də kroewu.ɪ gən bɪ.ɪ ɪ gən
 vɑ.ɪ n t ʒə.ɪ wɪ x t
 130. də tɪ wɪ.ɪ ɔ.ɪ dɑ.ɪ t sə k wɛ.ɪ mⁿ bɑ.ɪ t n
 131. ʒə hɛ.ɾ mənəm bɪ.ɪ.ɪ s ɛ.ɪ m blɑ.w gə.ɪ s.ɪ gən
 132. də sɑ.ɪ.ɪ s ɪ.ɪ s wɑ.ɪ flɑ.w
 133. də sni.ɪ.ɪ w le.ɪ.ɪ dɪ k
 134. tɪ x ə.ɪ s wə.ɪ ɛ.ɪ dɑ.ɪ ʒw n ɔ.ɪ ɪ.ɪ n hɛ.ɾ m
 135. ni.ɪ w p.ɪ t wɑ.ɪ t nɑ.ɪ ʒⁿ hɪ.ɪ.ɪ ni.ɪ s tɑ.ɪ t
 136. dɪ.ɪ n - ɪk dɪ.ɪ nt - gə.ɪ dɪ.ɪ t - hɛ.ɪ dɪ.ɪ t -
 wɑ.ɪli dɪ.ɪ nt - gə.ɪ li dɪ.ɪ t - ʒɑ.ɪ li dɪ.ɪ nt -
 ɪk dɛ.ɪ t - gə.ɪ dɛ.ɪ t - hɛ.ɪ dɛ.ɪ t - wɑ.ɪli
 dɛ.ɪ t nɑ.ɪ - gə.ɪ li dɛ.ɪ t - ʒɑ.ɪ li dɛ.ɪ t nɑ.ɪ - dɛ.ɪ t hɪ.ɪ k
 dɑ.ɪ - dɛ.ɪ t mɑ.ɪ - dɛ.ɪ ʒə.ɪ li t mɑ.ɪ
 137. du.ɪ.ɪ n - ʒⁿ du.ɪ.ɪ k lɪ.ɪ.ɪ t - də du.ɪ.ɪ p fɪ.ɪ.ɪ t -
 də s l d u.ɪ t n
 138. dɑ.ɪ s n - hɛ.ɪ dɑ.ɪ s t - hɛ.ɪ dɑ.ɪ s t n - ɛ.ɪ hɛ.ɪ
 ʒə.ɪ dɑ.ɪ s n
 139. bɑ.ɪ n dɪ.ɪ n - ɪk bɑ.ɪ n - gə.ɪ bɪ.ɪ nt - hɛ.ɪ bɪ.ɪ nt -
 wɑ.ɪli bɑ.ɪ n - gə.ɪ li bɪ.ɪ nt - ʒɑ.ɪ li bɑ.ɪ n -
 bɪ.ɪ.ɪ - bɪ.ɪ n - kɛ.ɪ m gə.ɪ bɪ.ɪ n
 140. Lokale Landmaten: ʒⁿ ru.ɪ f = 33 m²
 141. Lokale Waternamen: də wɪ.ɪ t n. e. t -
 (de Nethe) - tswæt nɪ.ɪ n - t kɔ.ɪ s nɪ.ɪ n
 (armen van de Nethe) - t ʒɛ.ɪ t nɪ.ɪ n
 (het aboer neethje)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is: dɛr stɪ

De inwoners heten: dɛr sɛlɪɛrɪs

Hun bijnaam is: dɔ pɛr kɔrɪɪn - zijzelf heten de inwoners van Letie: dɔ kɔtɪrɪn (korte oren) die van Mol: dɔ sɪr pwa: lɪs, die van Balen: dɔ kroejɪs.

De Dettelaars verwangen vaak [k] [d] en [t] door een [ʔ]: vandaar het gezegde:

[dɔ. lɪqɔʔ stɛr sɛndjɔ. sʔɔn u r p m stɪɪ wɛr x ɛr n ɪ? xɔn tɔ. nɪɪ n hɪ. lɪn]

Obantal inwoners op 31 dec. 1947: 4977.

Gealtoestand. De voornaamste wijken zijn: tɔer p-dɔ bu r tɔɛr ɲ-wɪt x u r r - b r a s t l - dɔ h a :

Er zijn geen lokale verschillen. Alleen Witgoor heeft een paar kleine afwijkingen. pɛr r i. p. v. pɛr r , kɔt i. p. v. kɔw

Er wordt noch Frans noch A.B. gesproken. Dessel heeft vooral een arbeidersbevolking. Toch is er 33% landbouw. Er is een brouwerij met ± 100 werklieden, een bouwonderneming met ± 150 man, een puttenboordery met ± 35 man, een ondernemer met ± 20 man en 2 zandgroeven waar ± 50 man werken.

Er gaan ± 50-60 man naar de Limburgse koolmijnen en ± 15 meisjes naar de Philips-fabrieken te Eindhoven. Een aantal meisjes werken ook te Balen-Wezel en te Lommel.

Zegslieden. 1. Bergmans, Martinus; 47 j.; hier geb.; chauffeur; heeft altijd hier verbleven; v. en m. van hier; spreekt steeds dialect.

2. Peeters-Minnen. Em.; 50 j.; hier geb.; huisvrouw; heeft altijd hier verbleven; v. en m. van hier; spreekt steeds dialect.